

Välkommen till Pålsjö naturreservat!

Laröbåden

Redan på 1860-talet förläskade sig kronprinsessan Sofia i naturen vid Laröds landborg när hon var sommargäst på Kulla Gunnarstorp. Sofia tyckte att det var så fint här att hon köpte marken vid Sofiero och lät bygga Sofiero slott ett stenkast från Laröbåden.

Gammalt vykort föreställande Laröd saltsjöbad med Restaurang Laröbåden i bakgrunden.

Badliv med anor

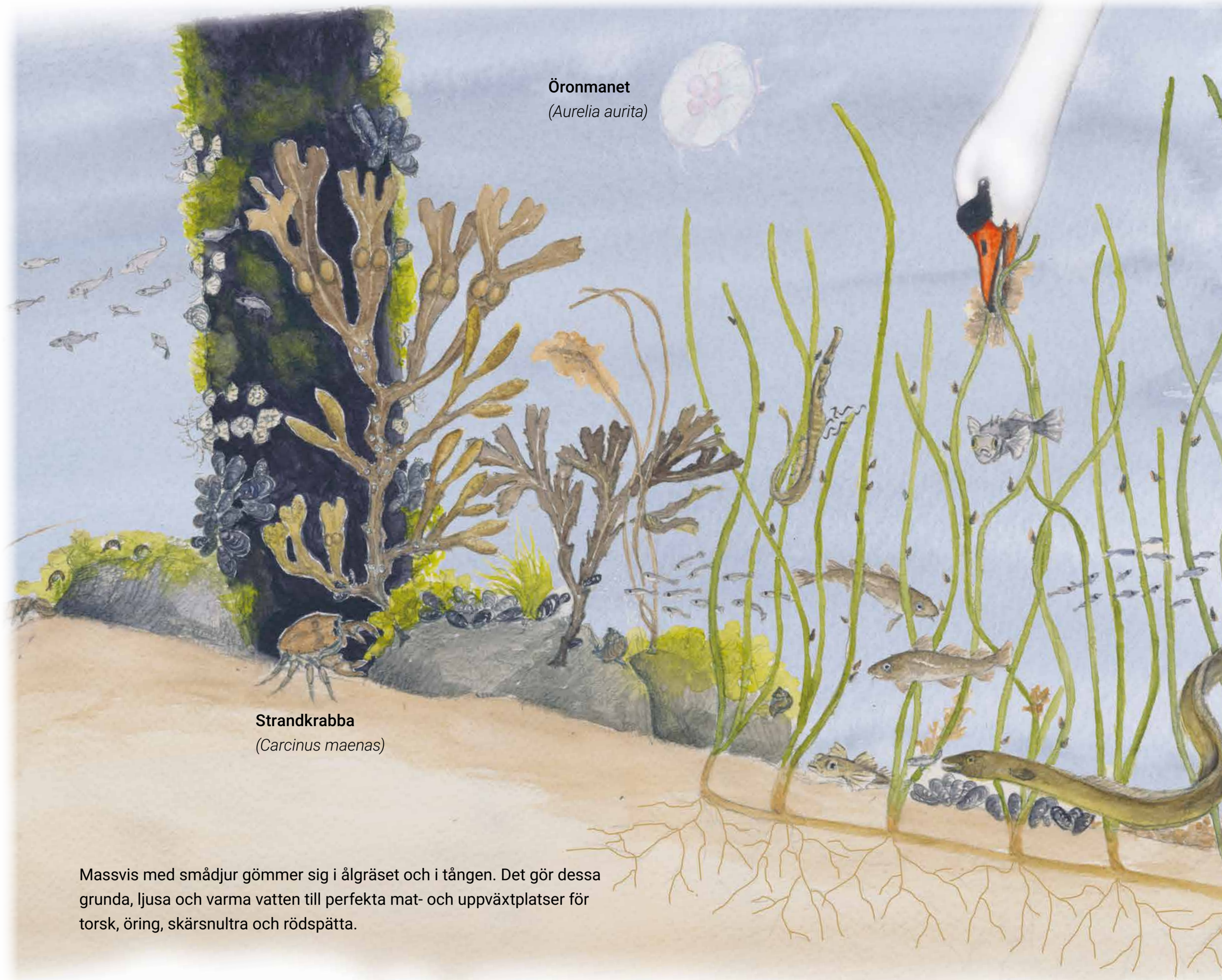
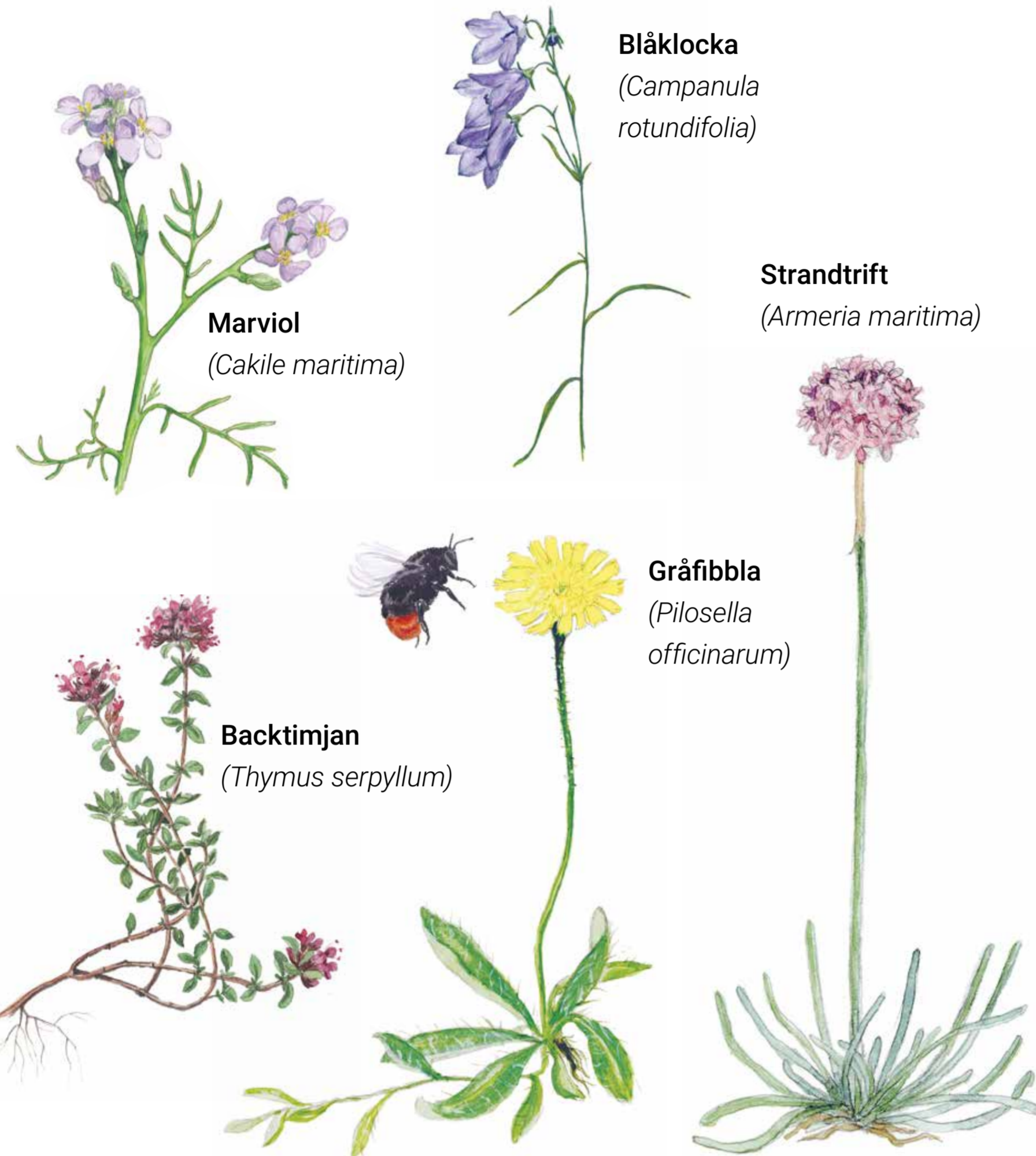
Badlivet på Laröbåden drog igång för gemene man i början av 1900-talet. Folk började cykla ut till Laröd och Hittarp för att bada och det var inte ovanligt att laröborna hade sommargäster inhysta i sina hem. Den första semesterlagen kom 1938 och gav alla anställda rätt till två veckors semester, vilket gav mer tid till sol och salta bad.

På 1930-talet anlades också Restaurang Laröbåden nedanför landborgen, alldeles ovanför stranden. Restaurangen var under många år ett populärt bad- och nöjesställe, men upphörde på 1990-talet och är nu rivet och ersatt av bostäder.

Blommande strandängar

Här blommar de vackra strandängarna med växter som trift, backtimjan, styvmorsviol och gråfibbla. Längre ner i strandkanten växer strandaster och marviol.

Strandängar är artrika miljöer. Den varma och näringsfattiga sanden gör att inga kraftigt växande arter tar över utan att många arter får konkurrera om utrymmet på lika villkor. Bin och fjärilar dras till blommornas nektar.

Massvis med smådjur gömmer sig i ålgräset och i tången. Det gör dessa grunda, ljusa och varma vatten till perfekta mat- och uppväxtplatser för torsk, öring, skårnulta och rödspätta.

Snorkelsafari under ytan

Vid Laröbåden badar du i ett skyddat vatten, eftersom Pålsjö naturreservat sträcker sig 100 meter ut i vattnet. Snorklar du får du se många intressanta alger och djur tack vare stenbotten som finns här.

Tång är stora alger. De har inga rötter utan fäster direkt på stenarna, bryggpalar eller något annat hårt. Blåstång och grönslick är exempel på arter som växer här. Ute på de mer sandiga partierna växer ålgräs som inte är alger utan kärllväxter med rötter.

Massvis med smådjur gömmer sig i ålgräset och i tången. Det gör dessa grunda, ljusa och varma vatten till perfekta mat- och uppväxtplatser för torsk, öring, skårnulta och rödspätta.

Blåmussla (*Mytilus edulis*)

Fisken håller på att ta slut!

Under tusentals år har havets resurser känts oändliga. Men så är det inte längre. Fisken håller på att ta slut och om vi inte vänder utvecklingen finns det snart mer plast än fisk i haven.

Vad kan man då göra åt detta? Du kan börja handla fisk och skaldjur med miljömärkningar som MSC, ASC eller KRAV. Åt gärna sill, ansjovis och blåmusslor, men avstå från haj, jätteräkor och ål.

För att minska tillförseln av skräp till haven, köp mindre plast.

Undvik också att tvätta bilen på gatan. Du vet väl att vattnet som går ner i gatubrunnarna går orenat ut i havet?

Ett annorlunda liv i havet

I vatten blir man mer tyngdlös och kan se ut lite hur som helst. Vad ska man med skelett och muskler till när man kan driva med strömmarna som en öronmanet?

Konstiga namn är vanligt eller vad sägs havsmus, död mans hand och ormstjärna?

Det där med kön är inte heller så noga.

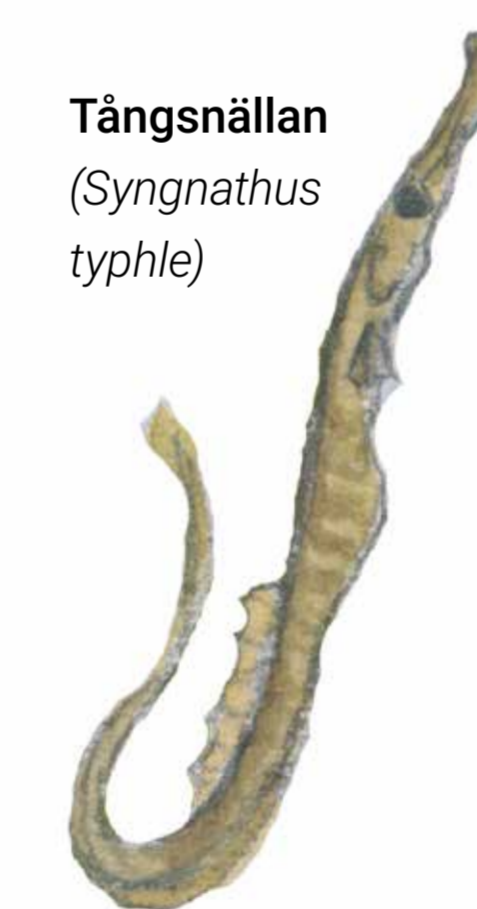
Här lever både fiskar och räkor som byter kön under sin livstid. Tångsnällan (vår version av sjöhästen) bär ungarna i en säck på magen – inte mamman utan pappan!

Snäckskal du hittar på stranden är egentligen musslor. Vanligast är blåmussla, hjärtmussla, och sandmussla, de två sista lever nedgrävda i sanden.

Hjärtmussla (*Cerastoderma glaucum*)

Tångsnällan (*Syngnathus typhle*)

Strandsnäcka (*Littorina littorea*)

Östersjömussla (*Macoma balthica*)

Sandmussla (*Mya arenaria*)

Upptäck / Discover Pålsjö

Det här är Pålsjö naturereservat

Pålsjö naturreservat är det största och mest uppskattade av Helsingborgs naturområden.

År 1908 köpte staden i området för att säkra helsingborgarnas möjlighet till rekreation. År 2016 beslutade kommunfullmäktige att ge det skydd som naturreservat.

Reservatet rymmer ett omväxlande landskap med skog, åkrar, ängs- och betesmarker, bäckar, raviner, strand, hav och parker. Här finns höga naturvärden, speciellt i områden med äldre och grova träd, och här har man hittat ett trettiotal rödlistade arter.

Landborgen ingår i riksintresse för naturvård. Skogsdungarna är värdefulla ur ett skåniskt perspektiv.

Landborgs promenaden och Skåneleden bjuder på vackra vyer över Öresund. Motionsslingor, ridstigar och cykelvägar gör det enkelt att ta sig runt i området.

ENG This is Pålsjö nature reserve

Pålsjö is the largest and most popular of Helsingborg's natural areas.

Helsingborg City Council bought the land in 1908 in order to give the inhabitants good opportunities for recreation. In 2016 it became a nature reserve.

The nature reserve holds a diverse landscape with woodlands, fields, meadows and pastures, streams, gorges, beach, ocean and parks. The reserve has very high natural values, especially in areas with old and large trees, but also along Landborgen, canyons and beaches. In Pålsjö there are over thirty threatened plants and animals which are dependent on old trees and dead wood.

The trails of Landborgen and Skåneleden offer beautiful views of the Sound and Denmark.

Jogging trails, bridle paths and bicycle paths provide good opportunities to move around in the area.

§ Reservatsföreskrifter

Att vara i naturreservatet innebär många möjligheter, men också skyldigheter. Det är viktigt att du känner till vad som gäller i reservatet för att inte skada de växt- och djurarter som finns här eller för att undvika stora andra personer.

Inom reservatet är det förbjudet att:

- Skada levande eller döda träd och buskar. Gräva upp växter eller för kommersiellt bruk plocka växter.
- Medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur under tiden 15 mars – 31 oktober, förutom i hundhägn.
- Göra upp öppen eld på annat än markerade grillplatser.
- Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, göra inskrift eller dylikt, annat än på särskilt anvisade anslagstavlor.
- Utan förvaltarens tillstånd anordna tävlingar eller andra arrangemang som kan skada eller störa naturmiljön.

Naturreservatet har en skötselplan som förvaltaren följer. Skötseln syftar till att öka natur- och rekreationsvärden.

Reservatsbeslutet med alla föreskrifter och skötselplan finns på helsingborg.se/naturreservat

§ Regulations for the reserve

Being in the nature reserve means many rights but also obligations. It is important to know what applies in the reserve to prevent damage to the plant and animal species found here or to avoid disturbing other people.

- Plants should not be damaged.
- Dogs must be kept on a leash between March 15th and October 31st, except in special dog enclosure "hundhägn".
- Fires are prohibited outside designated camp fire areas.
- Posting of signs, posters, notices etcetera is prohibited except for on special signs.
- It is prohibited to make any form of competition or arrangement that could endanger or disturb nature without permission.

The nature reserve does not mean it is left without care. There is a special management plan. The aim is always to increase the natural and recreational values.

The entire decision with all regulations and the management plan is available here: helsingborg.se/naturreservat

Ställiga bidrag inom lokala naturvårds satsningen medfinansierar genomförandet av detta projekt.

Tillsammans gör vi Helsingborg bättre

Du hjälper oss att hålla ordning i naturen genom att meddela oss om fel eller lämna synpunkter. Det kan du enkelt göra med hjälp av appen "Ett bättre Helsingborg". Du kan även ringa eller mejla. Helsingborg kontaktcenter: 042-10 50 00, kontaktcenter@helsingborg.se

Skylten togs fram av stadsbyggnadsförvaltningen, copyright © Helsingborg stad 2017. Produktion: Infab Kommunikation AB. Flyfoto: © Blom Sweden AB. Illustrationer: Katarina Månsson. Fotografi: Helsingborgs museers samlingar.

helsingborg.se

HELSINGBORG